

ALAPITVA: 1910-BEN

DÉLMAGYARORSZÁG

CSÜTÖRTÖK, 1991. NOV. 14., 81. ÉVF. 267. SZÁM

HAVI ELŐFIZETÉSI DÍJ: 185 FT, ÁRA: 7,40 FT

– Mindenekelőtt arra kérem, mondja el, mit jelent a betegek számára, hogy január 1-én megkezdődik a háziorvosi szolgálat. Mi lesz a teendőjük a polgároknak?

– Valamennyi felnőtt magyar állampolgár megkapja az úgynevezett biztosítási kártyáját, amivel felkeresi azt az – alapellátásban dolgozó – orvost, akit háziorvosának akar. Ha nem a régi körzeti orvosát választja, hanem másikat, akkor a választott háziorvos átéri az illető valamennyi kórlapját a korábbi orvosától. Ha később rájön, hogy rosszul választott, akkor felbonthatja a szerződést, azaz átveheti másnak a személyi biztosítási lapját. Am nemcsak a beteg választhat, hanem az orvosnak is joga van ahhoz, hogy ne vállalja el a lakóhelyétől, rendelőtől 10 kilométerre élő beteg gondozását, amennyiben az illető területileg nem hozzá tartozik.

– A falvakban, a községekben a választás szóba sem jöhet.

– Sajnos ez így igaz. A kisebb települések lakói számára legfeljebb a szomszéd és a saját falujuk orvosa jöhet szóba. Nyilván a legközelebbit „választják”, hiszen félnék attól, mi lesz, ha hirtelen rákényszerülnek az orvosi segítségre, vajon átjön-e a szomszéd községből a háziorvosuk. Itt kell megjegyezni, hogy sürgős esetekben a területileg illetékes orvos köteles ellátni a beteget vagy sérültet, függetlenül attól, hogy ő a veszélybe került háziorvosa, vagy sem. A falvakban a kényelmi szempont miatt is a helybeli orvosra voksolnak majd. A városokban más a helyzet, hiszen több tucat orvos közül lehet választani. Szegeden 62 közül, mert ennyi körzeti orvos tevékenykedik a városban.

– Megszabták-e a felső és az alsó határt a választók számát illetően?

Egyelőre csak a név változik

Körzetiből háziorvos

A Népjelölti Minisztérium és a Társadalombiztosítási Főigazgatóság vezetői a napokban tájékoztatták a kórház-rendelőintézetek igazgató-főorvosait az 1992. január 1-től bevezetendő háziorvosi szolgálattal kapcsolatos valamennyi tudni- és tennivalóról. E megbeszélésen részt vett dr. Hampel György, a szegedi kórház-rendelőintézet igazgató-főorvosa is, akit az ott elhangzottakról kérdeztünk.

– Egy-egy háziorvos 1500–1800 polgár bizalmát fogadhatja el, ennyit vállalhat maximum. Az alsó határt nem határozták meg, de nyilvánvaló, ha valakit mindössze 10–20 ember választ, akkor szolgáltatára a társadalombiztosítás nem tart majd igényt.

– Az orvos fizetése függ majd az öt választók számától, ezért most bizonytalanság elindul értünk, potenciális betegéért a „verseny”.

– A jövő év első negyedében nem változik a háziorvosok fizetése. Az év első három hónapjában kell összegyűjteniük a személyi biztosítási kártyákat. A második negyedében már aszerint kapják a bérüket, hányan jelentkeztek náluk. De nemcsak a

választók számától, hanem gyógyító munkájuk hatékonyságától is függ majd a bérük.

– Ezt szakszerűen úgy fogalmazzák, hogy a háziorvosnak deffinitív ellátásban kell részesítenie a beteget. Mit jelent ez a gyógyítás esetében?

– A háziorvosnak mindazokat a problémákat magának kell megoldania, amelyre lehetőséget kínál a rendelő felszerelése és saját szakmai tudása, felkészültsége. Magyarán az egyszerűen fogalmazva: ne küldözgesse feleslegesen vizsgálatra vizsgálatra a beteget, hanem próbálja meg maga kideríteni a bajt, felállítani a diagnózist, és lehetőség szerint meggyógyítani a beteget.

– Ha a háziorvos fél továbbküdölni, de maga nem tudja meggyógyítani, akkor baj származhat a késlekedésből.

– Nem azt kívánják a háziorvosától, hogy operálja meg a beteget. Ha vakbélgyulladás állapít meg, nyilván a sebészetre utalja. Ez indokolt, mitöbb szükségesszerű továbbküdés. Ha azonban helytelenül állítja fel a diagnózist, és ezért utalja vakbélműtetre páciensét, akkor a szakmai felkészültsége, hozzáértése kérdőjeleződik meg. Tévedéseiből kiderülhet, hogy nem alkalmas feladata ellátására.

– A pontos diagnózishoz azonban műszerekre is szükség van. A körzeti rendelőkben pedig

hiányoznak az alapvető vizsgálati műszerek.

– Mi Szegeden a nyáron felmértük, mire lenne igény a rendelőkben. A hiányzó és fel-tétlenül szükséges készülékek, felszerelések ára kb. 17 millió forint. Ezt a pénzt a város képviselő-testülete megszavazta, így remélhetőleg megvásárolhatjuk a legszükségesebb készülékeket.

– A helyálló diagnózis függ az orvos szakmai felkészültségétől. Az új, meglehetősen nagy feladatra a körzeti orvosok jó része felkészülten.

– Alapos szakmai tudás kell ahhoz, hogy a háziorvos biztosan eldönthesse, mi az, amit maga képes megoldani, mikor szükséges betegét tovább, a szakrendelésre, a kórházba küldeni. A szakmai továbbképzések megszervezése már országos szinten is megkezdődött. Itt Szegeden egy ad hoc bizottság dolgozza ki a háziorvosok továbbképzésének feltételeit. Ezzel párhuzamosan az egyetemi oktatásban is helyet, mi több, nagy hangsúlyt kell kapjon a háziorvoslás. Természetesen mindenki tisztában van azzal, hogy a háziorvosi rendszer életképes legyen, évekre van szükség.

– Mindvégig háziorvosról és nem családorvosról beszélt, pedig az elmúlt hónapokban mást sem lehetett hallani, mint hogy a családorvos lép a körzeti orvos helyébe.

– Végül is azért változott a családorvos elnevezés, mert a gyermekgyógyításra nem a háziorvos hivatott. Magyarországon az egészségügy talán legjobban működő területe a körzeti gyermekorvosi ellátás, s ezért ezt bűn lenne megszüntetni, vagy átszervezni. A körzeti gyermekorvosok továbbra is fontosságuknak megfelelő helyet kapnak a lakosság ellátásában.

KALOCSAI KATALIN

MAI, 24 OLDALAS LAPUNK 8 OLDALAS GAZDASÁGI MELLÉKLETTEL JELENIK MEG

TARTALOM

III/III-as vita az Országgyűlésben3
Hetedhét határon6
Önkéntes visszavonulás7
Gazsó L. Ferenc tárcája16

Békaölcsön

Gyermekkorunk kedvenc játéka volt, hogy a fiók mélyéről kibányászott békaölcsönkönyvekkel kártyáztunk. Nem is tudom már meddig volt a legerősebb lap, az aduász. Talán barna volt a színe, s valami csodálatos szocreál grafikát nyomtak rá. Nem tudunk mit kezdeni a fogalommal: egy békaölcsönkönyvnek gyermekeknek legfeljebb a kölcsönről lehettek fogalmai, de arról alaposak.

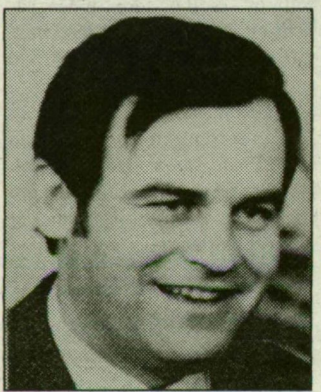
Fiatalkorom téli délutánjai jutottak eszembe nem régen, amikor a legfrissebb gazdasági híreket böngésztem. A kormány a 15 milliárdos államkötvényeken kívül, újabb 20 milliárdos kötvényállományt jegyeztetett a kereskedelmi bankokkal, olvastam ki valamilyen „zöld újságból”, mert hogy már ebből is kettő van. Békaölcsön? – tréfálkoztam magamban. Ha már a gazdaság teljesítménye eléri a bányabéka hátsó fertályát, akkor jöhetnek a kincstári kölcsönpapírok! Az államháztartás eladósodását ugyanis meg kell állítani, különben fuccs az újabb világbanki kölcsönöknek. A „jegybank kontra állam” játékot tehát az idén már jegelni kell. Marad a jól bevált módszer: a gazdaság kézi vezérése! Az pedig egy pillantra sem kétséges, hogy a kereskedelmi bankok jövendelmességét ezzel a lépéssel csak rontotta a kincstár. Éppen azokat, akiknek igen csak rendbe kellene tenni az egyre nagyobb kétes követelésállományukat, hogy jövőre tánca vihessék őket a külföldre.

Készül az új költségvetés. Egy élelem bukmékernél máris fogadásokat köthetünk, vajon mennyi lesz az idei, no meg a jövő évi államháztartási deficit? Totózni is lehetne, vajon milyen újabb „hékaölcsön”-ajánlatokkal áll majd hamarosan elő a kormány, hiszen mára a kincstárban jósszével csak az optimizmus maradt. Igaz, ezt legalább nem kell hét lakat őrizni.

Délben hallgatom a rádiót, s elfog a kétségbeesés: a képviselők már hónapok óta abba ölik drága energiájukat, hogy egymást le „háromperháromszózzák”. A gazdaság, a költségvetés? Ja kérem, vannak ennél sokkal fontosabb dolgok is! Míg el nem felejttem: hírlík, tízezer feljentes érkezett eddig, hogy ki, hol és mikor szolgálta az állambiztonságot. Terítéken hát a múltunk, de már itt settenkedik a jövőnk: a békaölcsön álarcát öltve. Lehet, hogy tényleg elkele már az a fránya államháztartási reform?

RAFAI GÁBOR

FÓKUSZ

TÓKES LÁSZLÓ nagyváradi református püspökkel folytatott tárgyalásai után Jean-Francois Deniau, francia képviselő, a Nemzetgyűlés külügyi bizottságának alelnöke egy televíziós interjúban kijelentette, hogy „Franciaországnak határtalanul kezdeményezőnek kell fellépnie annak érdekében, hogy az egész világon nemzetközi érvényű szerződésekkel biztosítsák maradéktalanul a nemzetiségi jogokat”.

A SZLOVÁK PARLAMENT képviselőinek többsége szavazással elvetette azt az indítványt, hogy tűzzék napirendre az önálló szlovák köztársaság kikáltásáról szóló deklaráció kérdését.

GÖNCZ ÁRPÁD köztársasági elnök II. Margit dán királynő meghívására tegnap Koppenhágába érkezett. A megérkezés után a királynő és az államfő kötetlen beszélgetésén elsősorban kulturális és művészeti témák kerültek szóba.

AZ ORSZÁGGYŰLÉS tegnap este 185 szavazattal egy ellenszavazat és 14 tartózkodás mellett elfogadta a pénzügyi intézkedésekről és a pénzügyi tevékenységről szóló törvényt. A törvény a banktevékenység kereteit szabályozza a külföldi tőke mozgási feltételeit, valamint az állam felügyeleti és tulajdonosi funkcióit.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG semmilyen körülmények között ne vegye át a jogalkotó szerepét – jelentette ki Balsai István igazságügy-miniszter az alkotmánybírók szerepével foglalkozó nemzetközi konferencián, Budapesten. A tárca vezetője szerint az Alkotmánybíróság egyes döntései a kormányt igen nehéz helyzetbe hozták. Úgy ítélte: a testület munkájának igazodnia kell a gazdasági, társadalmi realitásokhoz, a Parlament menetrendjéhez és a költségvetés teherbíró képességéhez.

A KORMÁNY megküldte a vilákiállításról szóló törvénytervezetet a Nemzetközi Vilákiállítás Irodának. A további kérdések tisztázására a jövő héten küldöttség megy Párizsba – jelentette be Szabó Iván, az Országgyűlési Gazdasági Bizottságának elnöke a szerdai parlamenti ülésnap egyik szünetében rendezett sajtótájékoztatóján.

Szakmai tisztesség? Hitel?

Egy „maffiózó” feljegyzései

A Délmagyarország és a Délvilág előfizetői néhány napja a postaládájukban találnak egy lila színű újságot, amelyben makacs öntudattal maffiózóknak nevezik e két napilap kiadóját. Engem pedig, aki e két lap főszerkesztőjének, valamint a társaságunk ügyvezetőjének vallhatom magam, maffiózóknak mondanak francia ügyvezetőnkkel egyetemben.

Van, hogy az ember inkább a hallgatást választja igaza tudatában, ám máskor jobban teszi, ha kibeszéli magából azt, amit érvényesnek gondol. Most az utóbbit vagyok kénytelen választani, hosszabb magánbeszédbe kezdve – és persze bízva az olvasóban, aki intelligens és ezért megérti, hogy mi történik.

November 9-én, szombaton, miután értesítettük a Délvilág Rt. vezetőit arról, hogy fölmondjuk az általuk többször megsértett szerződést – mely szerint a tulajdonunkban lévő Délvilág című napilapot meghatározott időre bérlük – olyan hangú közlemény jelent meg az akkor még e részvénytársaság kiadásában megjelenő, kék színű Délvilágban, amely az egész magyar sajtó szegénye. Igen, szegény, mert újságírók írták, olyan újságírók, akik teljesen megfélemedtek arról, hogy kötelességük a hiteles tájékoztatás.

Ezzel szemben a Délvilág Rt. alkalmazásában lévő személyek hamis állításokkal zavarták meg az olvasót, s teszik ezt azóta is a lila színű lapmutatvány-számokkal.

Ami engem, az újságírót illet: nagy példányszámban azt állítják rólam, hogy becstelen vagyok, azaz szakmai munkám egyik alkotóelemét, a tisztességet támadják. Ez ellen tiltakozom és kijelentem, hogy magánvádas pert indítottam ismeretlen személy ellen, aki megrágalmazott. Kétségem sincs abban, hogy a bíróság ki fogja mondani: Dlusztus Imre nem maffiózó. De addig is bárki legyinthet televíziós kommentáromra, lapokban közölt publicisztikáimra vagy rádióban elhangzó nyilatkozatomra, hiszen nap nap után leíratik: a Délmagyarország Kft. maga a maffia. És ki hisz egy maffiózóknak?

Kérem az olvasót, hallgasson végig! Nem fogok ríkácsolni, sem mocskolódni, ismerem a megválasztott stílus és az ember viszonyát. Tehát tényeket írok le, hogy a felzaklatott és megtevesztett olvasó mindenről tudjon, s hogy ha lehet, itt és most velem együtt kérje azt a lila Délvilág szerkesztőtől: mutassák be nekem a dokumentumaikat! Mutassák be azoknak a pereknek az iratait, amelyekben veszítettek velünk szemben, mutassák be azokat a nemlétező adásvételi szerződéseket, amelyekre alapozva a Délvilág tulajdonosának vélik magukat mutassák be azt a sohasemvolt számlát, amellyel a korábbi tulajdonosnak kifizették a Délvilág lapcím ellenértékét!

Hozzanak érveket végre az acsarkodás helyett.

(A sajtóprivatizáció hiteles története.) Elnézést kérek előre is, a szokásosnál hosszabb lesz a mondandóm. De itt az idő, hogy mindenről beszámoljak.

Tudott dolog, hogy a megyei napilapok korábbi tulajdonosa, a Magyar Szocialista Párt sajtóprivatizációs pályázatot írt ki tavaly nyáron. Ezt a privatizációs pályázatot a Magyar Köztársaság legfőbb ügyésze mindenben törvényesnek és jogszerűnek ítélte, s ezen a pályázaton a Délmagyarország Kft. elnyerte a jogot, hogy megvásárolja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat összes vagyontárgyát, így annak lapjait (Délmagyarország és Délvilág Csongrád Megyei Hírlap), jogait, részvényeit, egyezőval magát a céget.

Miután az MSZP székházában aláírtuk a megállapodást, cikket írtam a Délmagyarország 1990. szeptember 15-i, szombati számában Miénk a lap címmel. Ebben leírtam, hogy a francia partnerrel létrehozott közös társaságunk megvásárolta a Délmagyarországot és a Délvilágot. A Délvilág Rt. (mely nem azonos a Délvilág című lappal) sérelmezte ezt a közleményt és sajtóhelyreigazítási pert kezdeményezett. Innentől olvassuk a bírósági ítéletet:

folytatás az 5. oldalon